

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ พ.ศ.

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ

เหตุผล

กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ และรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เนื่องด้วยประเทศไทยยังต้องอาศัยเงินกู้ทั้งในประเทศ และในต่างประเทศ ทำให้มีหนี้สินจำนวนมาก และระบบเศรษฐกิจของประชาชน และของประเทศยังคงอยู่ในภาวะหนี้สินจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาการดูแลสุขภาพประชาชน การดูแลสุขภาพการศึกษาของประชาชน และความมั่นคงมีเสถียรภาพของทางการเงินของประเทศ

ประเทศไทยมีสินแร่ทองคำที่สามารถทำเหมืองแร่ทองคำเพื่อค้าจุน และแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชาติได้ จึงสมควรกำหนดกฎหมายเพื่อบริหารจัดการแร่ทองคำให้เกิดประโยชน์ของชาติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน อันเป็นประโยชน์สูงสุดของประเทศ

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ.....ตามร่างของที่และคณะกรรมาธิการหรือร่างของที่ น.ด.....

ร่าง

พระราชบัญญัติควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ

พ.ศ. ...

.....
.....
.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓ การใดที่กฎหมายนี้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ให้บรรดากฎหมายอื่นที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายนี้ ให้ถือว่าเป็นการยกเลิกไป ให้ใช้กฎหมายนี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“พื้นที่แหล่งแร่ทองคำ” หมายความว่า พื้นที่ หรือพื้นที่น้ำที่มีสายแร่ทองคำ

“สินแร่ทองคำ” หมายความว่า ทรัพยากรธรรมชาติ ดิน หิน หรือวัสดุอื่นใดที่มีแร่ทองคำเจือปน

หรือปะปนอยู่ด้วย

“การทำเหมืองแร่ทองคำ” หมายความว่า การทำเหมืองเพื่อให้ได้มาซึ่งสินแร่ทองคำ ไม่ว่าจะมิแร่ชนิดอื่นด้วย หรือไม่ก็ตามไม่ว่าจะเป็นการทำเหมืองโดยวิธีใดๆ รวมถึง การทำเหมืองทาบ การเหมืองใต้ดิน การทำเหมืองในทะเล

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ

มาตรา ๕ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง “คณะกรรมการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชน ๑ คน ตัวแทนภาคประชาชน จำนวน ๑๑ คน โดยมีสำนักงานงบประมาณ ผู้ตรวจการแผ่นดิน และธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการฝ่ายเลขานุการ

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรี เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การบริหารจัดการแร่ทองคำ

มาตรา ๗ ให้สินแร่ทองคำเป็นสมบัติของชาติ การทำเหมืองแร่ทองคำจะต้องทำได้โดยรัฐ และนำทองคำที่ได้มาเป็นของรัฐเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชาติ

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ ขึ้นตรงต่อคณะรัฐมนตรี และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ^๒.....ควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ พ.ศ.

(๑) การบริหารจัดการ ควบคุม กำกับ และดูแลการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) สำรวจและกำหนดพื้นที่แหล่งแร่ทองคำ

(๓) ทำเหมืองแร่ทองคำ และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

(๔) เก็บรักษาทองคำที่ได้จากการทำเหมืองแร่ทองคำ

(๕) จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ

(๖) ออกคำสั่ง กฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัตินี้

(๗) ยกเลิก หรือเพิกถอนประทานบัตรการทำเหมืองแร่ทองคำ และอาชญาบัตรพิเศษการสำรวจแร่ทองคำ

(๘) ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงเรียกทองคำ และริบทรัพย์สินของผู้ที่ลักลอบทำเหมืองแร่ทองคำ

(๙) ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ

ให้คณะกรรมการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ และพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๙ ให้คณะรัฐมนตรีจัดสรรงบประมาณให้กับคณะกรรมการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ เพื่อดำเนินการกิจการการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ

หมวด ๒

การควบคุมแร่ทองคำ

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ ดำเนินการสำรวจแหล่งแร่ทองคำ และกำหนดพื้นที่ในการทำเหมืองแร่ทองคำ

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ ควบคุมการนำเข้าและส่งออกแร่ทองคำ เพื่อให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของชาติ

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้ผู้ใดเอา หรือทำให้เสื่อมค่าไปซึ่งสินแร่ทองคำ

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่แหล่งแร่ทองคำที่คณะกรรมการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ

หมวด ๓

การควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้มีอาชญาบัตรพิเศษสำรวจแร่ทองคำ การสัมปทานทำเหมืองแร่ทองคำไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดๆ ก็ตาม

มาตรา ๑๕ ให้เพิกถอนการออกอาชญาบัตร อาชญาบัตรพิเศษ การสัมปทานทำเหมืองแร่ทองคำ รวมถึงใบอนุญาตต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองทองคำ

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ เป็นผู้ดำเนินการสำรวจแหล่งแร่ทองคำ และทำเหมืองแร่ทองคำ

กั้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ.....ตามร่างของต้นและตามความหมายการทำเมืองแร่ทองคำ พ.ศ.....

มาตรา ๑๗ การสำรวจแร่ทองคำ และการทำเหมืองแร่ทองคำ ต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ก่อน และชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ให้ประชาชนได้รับทราบโดยเปิดเผย

มาตรา ๑๘ การทำเหมืองแร่ทองคำ ต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพ อารมณ์ และทรัพย์สินของประชาชน

มาตรา ๑๙ การทำเหมืองแร่ทองคำ ต้องไม่ละเมิดสิทธิการอาศัยครอบครองในที่ดินของประชาชน หากจำเป็นต้องชดเชยความเสียหาย หรือช่วยเหลืออย่างเป็นธรรม

มาตรา ๒๐ การทำเหมืองแร่ทองคำ ต้องคำนึงถึงแหล่งต้นน้ำลำธาร และระบบนิเวศเป็นสำคัญ

มาตรา ๒๑ การทำเหมืองแร่ทองคำในพื้นที่ต้องห้ามของรัฐ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๒ บรรดาทองคำ เงิน หรือสินแร่อย่างอื่นที่ได้จากการทำเหมืองแร่ทองคำ ให้เป็นทรัพย์สินของรัฐ โดยให้นำทองคำไปเก็บไว้ในคลังหลวง เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคง มั่งคั่งของรัฐ สินแร่อื่น คณะกรรมการควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ อาจจำหน่ายเพื่อกิจการการทำเหมืองแร่ทองคำ เพื่อนำรายได้ หรือเพื่อซื้อทองคำเข้าคลังหลวง

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้แปรรูปกิจการเหมืองแร่ทองคำเป็นรัฐวิสาหกิจ หรือกระทำการในรูปแบบบริษัท และมีให้มีการร่วมลงทุนกับเอกชน

มาตรา ๒๔ การทำเหมืองแร่ทองคำต้องไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก

เมื่อมีประชาชนร้องเรียนเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้ดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว และชี้แจงรายละเอียดให้ประชาชนเข้าใจ และให้ดูแลสุขภาพของประชาชนทันที แม้ว่าการพิสูจน์จะยังไม่เสร็จสิ้นก็ตาม และหากจำเป็นต้องหยุดดำเนินการทำเหมืองแร่ทองคำไว้ก่อนก็ได้จนกว่าจะได้รับการแก้ไข

มาตรา ๒๕ ให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิร้องเรียนและเรียกค่าสินไหมทดแทนจากความเสียหายการทำเหมืองแร่ทองคำได้

มาตรา ๒๖ ผู้ใดลักลอบเอาไปสินแร่ทองคำของรัฐ ต้องได้รับโทษตามกฎหมาย

มาตรา ๒๗ ผู้ใดลักลอบทำเหมืองแร่ทองคำ ต้องได้รับโทษตามกฎหมายและริบทรัพย์สินที่ใช้ในการ

นั้น

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ พ.ศ.

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กลุ่มประชาสังคมปฏิรูปทรัพยากรและทองคำร่วมกับประชาชนเข้าชื่อให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแร่ทองคำและควบคุมการทำเหมืองแร่ทองคำ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

สินแร่ทองคำเป็นสิ่งมีค่า อยู่คู่แผ่นดินประเทศไทยมายาวนาน ทองคำมีมูลค่าสามารถค้าจนเศรษฐกิจชาติให้มั่นคง จึงสมควรบริหารจัดการแยกแร่ทองคำจากแร่อื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชนชาวไทย อย่างมั่นคงและยั่งยืน เพื่อควบคุม คุ้มครอง รักษาให้แร่ทองคำเป็นทรัพย์สินของประเทศไทย ห้ามมิให้มีการอนุญาตเพื่อสัมปทาน หรือประมวลต่อบุคคลใดทั้งสิ้น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

สินแร่ทองคำเป็นสิ่งมีค่ามีความต้องการเป็นสากล ซึ่งขุดขึ้นมาแล้วหมดไปไม่สามารถผลิตขึ้นทดแทนได้อีก สินแร่ทองคำยังอยู่คู่แผ่นดินประเทศไทยมาตั้งแต่ก่อนก่อกำเนิดชาติไทย และทองคำยังเป็นสิ่งที่ต้องการมากที่สุดเพื่อเป็นหลักสมบัติประกันชาติไทย ดังเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ชาติไทยที่เกิดขึ้นมาแล้ว เช่น เหตุการณ์ ร.ศ.๑๑๒ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเผชิญกับวิกฤตการณ์ภายนอกนับเป็นวิกฤตการณ์ที่หนักที่สุด คือ ในปี พ.ศ. ๒๔๓๖ (ร.ศ. ๑๑๒) กรุงเทพมหานครถูกยึดครองด้วยกองเรือรบติดอาวุธของฝรั่งเศส อย่างหมดหนทางด้านทานจากฝ่ายไทย และพระองค์ทรงสละเงินถุงแดงโฉลกอนบ้านเมืองเป็นเงินเหรียญเม็กซิกันรวมทั้งหมดเป็นจำนวน ๘๐๑,๒๘๒ เหรียญ หรือคิดเป็นน้ำหนักอยู่ที่ ๒๓ ตัน และเหตุการณ์วิกฤติเศรษฐกิจ พ.ศ.๒๕๔๐ โดยโครงการผ้าป่าช่วยชาติ นำโดยหลวงตามหาบัวญาณสัมปันโนและคณะศิษย์ โดยนำทองคำเข้าคลังของชาติไทยเป็นหลักประกันของชาติเพื่อให้ผ่านพ้นวิกฤติเศรษฐกิจในครั้งนั้น หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโนและคณะศิษย์ ได้จัดโครงการผ้าป่าช่วยชาติ นำทองคำเข้าคลังหลวงถึง ๑๘ ครั้ง ระยะเวลากว่า ๑๕ ปี เป็นทองคำหนักกว่า ๑๓ ตัน เงินดอลลาร์สหรัฐอีกกว่า ๑๐ ล้านเหรียญ

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าสถาบันการเงินต่างๆ ใช้ทองคำเป็นทุนสำรองมานานแล้ว ประเทศต่างๆ มีเหตุผลที่ดีในการเก็บทองคำเป็นทุนสำรอง ธนาคารกลางบางแห่งก็คำนึงถึงความสำคัญในแง่มุมที่แตกต่างกันไป ตามปัจจัยต่างๆ ต่อไปนี้

๑. ความหลากหลาย ทองคำมีราคาเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกับอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยของเงินสกุลต่างๆ ที่เป็นทุนสำรอง โดยปกติแล้วการมีทุนสำรองหลากหลายประเภทจะช่วยทำให้ผลลัพธ์ที่เกิดจากความผันผวนทางเศรษฐกิจลดน้อยลงมากกว่าการมีสินทรัพย์เป็นทุนสำรองเพียงประเภทเดียว ทองคำมีคุณสมบัติหลากหลายในระบบเงินตรา ปริมาณของทองคำและความต้องการในตลาดทองคำโลกเป็นตัว

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ.....ความระมัดระวังและควบคุมการกักเงินตราของต่างประเทศ พ.ศ.

กำหนดค่าของทองคำ ในขณะที่เงินตราสกุลต่างๆ และหุ้นของรัฐบาลขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐ และนโยบายทางการเงินของธนาคารกลาง ดังนั้นค่าของทองคำจึงแตกต่างจากค่าของเงินตราสกุลต่างๆ หรืออัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินสกุลต่างๆ อย่างสิ้นเชิงในการที่สามารถนำไปดำเนินการในด้านต่างๆ

๒. ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ทองคำเป็นสินทรัพย์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นตรงที่ทองคำไม่เป็นภาระหนี้สินแก่ผู้ใด สภาวะเงินเฟ้อของสกุลเงินที่เป็นทุนสำรองของประเทศและความเสี่ยงที่เกิดจากหนี้เสียไม่สามารถทำให้สถานะของทองคำด้อยค่าลงได้ ทองคำรักษาค่าของตัวเองโดยสามารถเป็นกำลังซื้อในระยะยาว และเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งในการนำไปเป็นทุนสำรองของธนาคารกลาง ในขณะที่ค่าของเงินในรูปธนบัตรจะหมดราคาในระยะยาวและในระยะสั้น ดังที่ปรากฏให้เห็นอยู่เนืองๆ

๓. ความมั่นคงที่เป็นรูปธรรม ในอดีตประเทศต่างๆ ได้วางมาตรการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราที่เลวร้ายที่สุดก็คือการตรึงราคาสินทรัพย์ไว้ทั้งหมด ดังนั้นทุนสำรองประเภทหุ้นต่างประเทศจึงเป็นอันตรายต่อมาตรการดังกล่าวข้างต้น แต่สำหรับทองคำอันตรายน้อยกว่ามาก(หากเก็บในที่ที่เหมาะสม)เป็นทุนสำรองประเภทมีไว้เมื่อคราวที่ต้องการ ดังนั้นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องและสามารถชำระหนี้ได้ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทองคำมีคุณสมบัติข้อนี้

๔. ความจำเป็นที่คาดไม่ถึง มีสิ่งหนึ่งที่มั่นใจได้ คือ สถานภาพปัจจุบันไม่สามารถดำรงคงที่ได้ตลอดไป การพัฒนาทางเศรษฐกิจทั้งในประเทศและประเทศต่างๆ ทั่วโลก มักจะทำให้โครงการต่างๆ ของแต่ละประเทศยุ่งยาก อีกทั้งวิกฤตการณ์ต่างๆ ทั่วโลกจะมีผลกระทบต่อระบบการเงินระหว่างประเทศทั้งระบบเช่นกัน การมีทองคำเป็นทุนสำรองจึงเป็นการแก้ไขปัญหาสำหรับอนาคต ทองคำสามารถประกันภัยต่างๆ ในกรณีที่อาจมีวิกฤตการณ์ที่สร้างความหายนะ เช่น สงคราม สภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน กรณีที่ประเทศใหญ่ๆ ที่เป็นลูกหนี้ปฏิเสธการชำระหนี้ สภาวะเศรษฐกิจถดถอย การคว่ำบาตรทางการค้า และ การถูกปล่อยเป็นประเทศโดดเดี่ยวจากนานาประเทศ

๕. ความเชื่อมั่น ประชาชนจะมั่นใจเมื่อทราบว่ารัฐบาลมีทองคำเป็นทุนสำรอง ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่คงทนถาวร และไม่ไปเกี่ยวข้องกับสภาวะเงินเฟ้อของธนบัตร ทุกประเทศให้ความสำคัญอย่างเด่นชัดในการสนับสนุนทองคำไว้ในระบบเงินตราของประเทศ (ยกเว้นประเทศไทย) คณะกรรมการบริหารของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ซึ่งเปรียบเสมือนรัฐบาล ของโลก ได้ยอมรับว่าทองคำซึ่งเป็นสินทรัพย์สำรองของกองทุนได้เพิ่มความมั่นคงพื้นฐานต่อบัญชี งบดุล เช่นเดียวกับทองคำที่มีต่อบัญชีงบดุลของธนาคารกลางต่างๆ

๖. รายได้ มีผู้ให้บรรดาอธิบายว่าทองคำเป็นทรัพย์สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งไม่เป็น ความจริง มีตลาดแลกเปลี่ยนทองคำและทองคำสามารถแลกเปลี่ยนให้สัมพันธภาพได้มากขึ้น ในประเทศที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำไม่ค่อยมีใครนึกถึงโอกาสที่ดีที่มีทองคำอยู่ในครอบครอง ทั้งๆ ที่ผลประโยชน์ต่างๆ ของทองคำอาจจะชดเชยค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้

๗. หลักคำประกัน การถือครองทองคำสามารถเปรียบเสมือนได้รับเบี้ยประกัน เนื่องจากทองคำสามารถนำไปปกป้องวิกฤตการณ์ที่ก่อให้เกิดความหายนะ เช่น สงคราม ความผันผวนที่คาดไม่ถึงของสภาวะเงินเฟ้อ

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ ควบคุมแร่ทองคำและควบคุมการค้าเหมืองแร่ทองคำ พ.ศ. ๒๕๕๙

กรณีประเทศไทยที่เป็นลูกหนี้ปฏิเสธรการชำระหนี้ สภาวะเศรษฐกิจถดถอย การคว่ำบาตรทางการค้า หรือ การถูกปล่อยเป็นประเทศโดดเดี่ยวจากนานาประเทศ

ด้วยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ และอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เรื่องการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำให้มีผู้ร้องเรียนและคัดค้านการประกอบกิจการ โดยหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ สั่งให้ระงับการสำรวจ และการ ทำเหมืองแร่ทองคำโดยคำสั่งนี้มีผลทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องระงับ การออกใบอนุญาต ประทานบัตร และใบอนุญาตประกอบโลหะกรรม รวมถึงระงับการสำรวจและการทำเหมืองแร่ทองคำ รวมถึงต่ออายุประทานบัตร และใบอนุญาต จนกว่าจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น อันเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน เป็นสำคัญ

จึงสมควรบริหารจัดการแยกแร่ทองคำจากแร่อื่น เพื่อให้แร่ทองคำเป็นหลักสมบัติประกันชาติไทย เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อความมั่นคงทางการคลัง เพื่อความมั่นคงทางเสถียรภาพ เพื่อความมั่นคงทางทรัพยากรของประเทศ เพื่อความมั่นคงของประชาชน เพื่อความมั่นคงทางการเงิน การงบประมาณ เพื่อให้ประเทศไทยพ้นจากวิกฤติการกู้ยืม เพื่อให้ประเทศไทยพ้นจากวิกฤติภาวะขาดดุลทางการค้า จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีการควบคุมแร่ทองคำ เพื่อให้เป็นทรัพย์สินของประเทศไทยเท่านั้น ห้ามมิให้สัมปทาน หรือประมูลให้กับบุคคลใดอีกต่อไป หากประเทศไทยมีความจำเป็นต้องนำทองคำขึ้นมาเพื่อความมั่นคงของประเทศ ก็กำหนดให้ คณะรัฐมนตรี โดยประชามติเห็นชอบจากประชาชนเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อทำเหมืองแร่ทองคำ และกำหนดควบคุมนำทองคำที่ขุดได้จากการทำเหมืองทั้งหมดเข้าเก็บไว้ในคลังหลวงเท่านั้น ภายใต้การดำเนินการอย่างเป็นธรรม กำหนดมิให้ละเมิดสิทธิของประชาชน ทั้งในด้านสุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม และสิทธิครอบครองในที่ดินทำกินทุกประเภท เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อประเทศชาติ และประชาชนอย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้